

Ćwiczenia aparatu fonacyjnego

- mruczenie misia: *mmmm...*;
- przedłużanie samogłosek ustnych – długo, na jednym tonie: *u, i, a, e, o, y*;
- łączenie płynne samogłosek:

u – i

u – i – e

u – i – e – y

u – i – e – y – o

u – i – e – y – o – a

- łączenie głosek [m] i [n] z samogłoskami – bez wysiłku i powoli:

<i>mma</i>	<i>mmy</i>	<i>mmo</i>
<i>mme</i>	<i>mni</i>	<i>mmu</i>
<i>amm</i>	<i>umm</i>	<i>omm</i>
<i>emm</i>	<i>imm</i>	<i>umm</i>
<i>mmam</i>	<i>mmym</i>	<i>mmom</i>
<i>mmem</i>	<i>mmim</i>	<i>mmum</i>
<i>mama</i>	<i>mymy</i>	<i>momo</i>
<i>meme</i>	<i>mimi</i>	<i>mumu</i>

<i>nna</i>	<i>nny</i>	<i>nno</i>
<i>nne</i>	<i>nni</i>	<i>nnu</i>
<i>ann</i>	<i>ynn</i>	<i>onn</i>
<i>enn</i>	<i>inn</i>	<i>unn</i>
<i>nnan</i>	<i>nnyn</i>	<i>nnon</i>
<i>nnen</i>	<i>nnin</i>	<i>nnun</i>
<i>nana</i>	<i>nyny</i>	<i>nono</i>
<i>nene</i>	<i>nini</i>	<i>nunu</i>

- śpiewanie piosenek – zastępowanie słów głoseką [l] (jeżeli dziecko ją wymawia) w połączeniu z samogłoskami ustnymi: [u, i, a, e, o, y], np.:

la – la – la...

le – le – le...

lo – lo – lo...

lu – lu – lu...

ly – ly – ly...

li – li – li...

Ćwiczenia aparatu artykulacyjnego

- nadymanie policzków – „balonik”;
- mocne, silne zaciskanie warg;
- wciąganie policzków do wewnątrz – „chuda buzia”;
- wysuwanie języka w stronę nosa, na brodę, do lewego i do prawego ucha;
- poruszanie językiem między kącikami ust;
- energiczne wysuwanie i chowanie języka – „żmijka”;
- przy przymkniętych zębach otwieranie i zamykanie ust – „rybka”;
- oblizywanie językiem warg – w jedną i w drugą stronę;

- mlaskanie językiem przy prawie złączonych zębach;
- nagryzanie zębami na przemian wargi górnej i dolnej;
- kłaskanie – „konik”;
- trzymanie języka luźno, płasko nad zębami dolnymi – „łopata”;
- unoszenie brzegów języka bez dotykania podniebienia – „łyżeczka”;
- cmokanie wargami (całowanie);
- nagryzanie języka;
- układanie języka w rulonik („rynienka”);
- dmuchanie przez „rulonik”;
- wysuwanie i chowanie „rulonika”;
- dotykanie czubkiem języka wargi górnej i dolnej;
- oblizywanie górnych i dolnych dziąseł, w jedną i drugą stronę, przy złączonych wargach;
- przesuwanie czubka języka po dziąśle za zębami górnymi i dolnymi.